



MØTEBOK

SAK NR: **21/2023**
(sak nr. 11/2023)
SAKSBEHANDLER: **Anne Frugård**
Arkivnr.: festenummer 540

MØTEDATO: **31.8.2023**
MØTESTED: **Tingvang**

SIGN: _____

Utskrift til:
Statskog SF
Anne Berit Bolstad

Øystre Slidre statsallmenning – gnr. 53/1 tilleggsjord fnr. 540 på Bergastølen. Klage på fjellstyrets vedtak i sak 11/2023.

Tidligere saksdokumenter

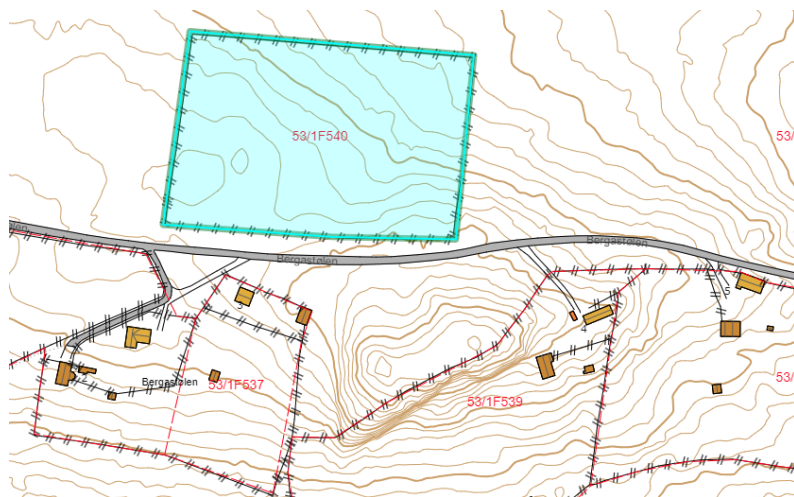
- Brev av 5.1.2023 fra Fjellstyret til Anne Berit Bolstad
- Svarskjema ble 10.2.2023 returnert fra Anne Berit Bolstad til Fjellstyret

Nytt saksdokument

- Klage på vedtak 12.7.2023 fra Anne Berit Bolstad til Fjellstyret

Saksopplysninger

Gardsbruket 26/13 har for flere år siden fått utvist tilleggsjord med festenummer 540 på Bergastølen. Ifølge kommunekartet er arealet ca 17dekar. Tilleggsjordet er delvis dyrka, men ikke bebyggt.



Bruk av tilleggsjord i statsallmenningen er regulert av fjelloven § 22:

”Rett til utvist tilleggsjord etter § 19, og som ikke direkte er knytt til ei seter, fell bort:

- 1. Ved oppgjeving utan atterhald.*
- 2. Når tilleggsjorda i 5 år samanhengande ikkje har vore i bruk”*

Med hjemmel i fjelloven §§ 19 og 22 startet Fjellstyret i januar 2023 opp med et omfattende arbeid med gjennomgang av all tilleggsjord i Øystre Slidre statsallmenning. Den 5.1.2023 skrev fjellstyret brev til Anne Berit Bolstad og andre rettighetshavere til tilleggsjord. Det ble bedt om tilbakemelding om status for bruk av tilleggsjord på et vedlagt skjema. På samme skjema ble det opplyst om hjemmelsgrunnlaget for forespørselen, §§ 19 og 22 i fjelloven, og det ble i tillegg oppfordret til å ta kontakt dersom noe med skjemaet eller forespørselen var uklart. Skjemaet var en oversiktlig måte for administrasjonen å gå

igjennom alle saker om tilleggsjord, og samtidig informere rettighetshaverne om at vi hadde startet en gjennomgang av all tilleggsjord i statsallmenningen. Informasjonen fra skjemaene ble gjennomgått av fjellstyreadministrasjonen og fjellstyremedlemmer, og sakene om frilegging av tilleggsjord er tatt opp på grunnlaget av lokalkjennskap og informasjon fra skjemaene.

Anne Berit Bolstad ga tilbakemelding 10.2.2023 om at tilleggsjorda er i bruk av Jostein Wårum, og at den også har vært i bruk av Håkon Sælid en periode. Det ble ikke oppgitt noe årstall i skjemaet for når Anne Berit Bolstad selv sluttet å bruke tilleggsjorda ut ifra egen gård, men etter det vi har forstått var det rundt 2016/2017 da drifta på gården ble lagt ned. Matrikkelen ble endret 19/5-2016. Tilleggsjord med festenummer 540 som er utvist til 26/13 har derfor ikke vært bruk i sammenheng med drift av garden på mer enn 5 år. Med denne bakgrunnen gjorde Fjellstyret vedtak om dette i sak 11/2023:

«Tilleggsjord med festenummer 540 utvist til 26/13 på Bergastølen, har ikke vært i bruk på mer enn 5 år i sammenheng med jordbruksdrift på garden. Med denne begrunnelse er tilleggsjorda falt i det fri jf § 22 i fjelloven.

Fjellstyret lyser tilleggsjord med festenummer 540 ledig for jordbrukere i Øystre Slidre som har behov for areal. Dersom ingen kvalifiserte søkere melder seg, skal gjerdet fjernes og området legges ut til fri beiting.»

I klagen på vedtak skriver Anne Berit Bolstad følgende:

Mottok brev 11/7 frå Fjellstyre om frilegging av tilleggsjord på Bergastølen gnr.53/1 saknr. 11/2023.

Eg vart temmeleg opprørt over dette vedtaket Denne regelen har eg ikkje vore kjend med, elles hadde eg valt å drifte dette jordet sjølv. Eg har vore i den tru at det var 20 år, og at det var godt nok dersom jorda aktivt var i bruk og ivaretatt. Difor har det vore bortleigd til Jostein Wårum sidan eg måtte legge ned produksjon. Eit dødsfall kjem uventa, og mine born er ikkje klare for å flytte heim enno og ta over garden. Dette stykket var det mine foreldre som fekk utvist- rydda, dyrka og gjerde inn. Det har vore eit viktig stykke å ha for stølsdrifta, både som slått og havne. Eg meiner, at før eit slikt vedtak skjer, må de ha plikt til informasjon, slik at eg kan legge til rette og bevare jordstykket til ein av mine born flytter heim og overtek garden. Eg har aldri vore kjend med 5- årsregelen de viser til. Eg har vore i god tru om at dette jordstykke har vore aktivt ivaretatt ved bortleige. Difor kom dette brevet veldig overraskande på, og gjer meg veldig fortvila for vidare støling. Denne tilleggsjorda er tross alt veldig viktig dersom det skal vera mogleg med vidare drift av garden.

I og med at det var mine foreldre som fekk tilleggsjorda, har eg dessverre aldri vore klar over dette reglementet.

Grunn til at dette jordstykke er viktig for framtidig drift er: det har vore inngjert mykje tilleggsjord rundt stølen i seinare år, og vi som ikkje hadde stort nok stølsjorde frå før, måtte ha kyr og kalvar i utmarksbeite. Grunna mykje inngjerding, hadde dei lett for å trekke vegen nordover når dei kom att, og då var det kjekt å ha eit jorde å havne. Elles trekte dei fort på heimveg. Men også delen som er oppdyrka var eit supplement til bevaring av tilstrekkeleg sommarmjølk og forproduksjon. Vi har ikkje hatt leigejord. Slik det har vorte på stølen har gjort at havnen har vorte avgrensa til syd for stølen, og det er tross alt nord og ned for stølen den beste havna er. Ved å ta frå oss att denne tilleggsjorda, som vi har opparbeidd, vil ta frå oss moglegheit for framtidig drift av støling. Det er heller ikkje produktiv jord nærare stølsjordet enn dette, på øvre sida av stølsvegen. Det er tross alt lagt ned mykje arbeid og pengar i dette. Det var ikkje i plan at det skulle vore stans i gardsdrifta på denne måten her, og dette er også avgjerande for framtidig drift. Det kan vel ikkje vera så at mine born skal måtte byrje på nyridding att etter berre nokre år?

Eg skal ta på meg å drifte og slå denne tilleggsjorda sjølv inntil ein av ungene kjem heim og overtek.

Eg håper og ber om at denne anka blir tatt til følgje og omgjort, slik at driftsgrunnlaget ikkje blir forringa og øydelagt. Det har vore eit stort problem for oss i mange år- at kyrne fort trekte heimover, og at det var vanskeleg å snu dei. Dette var også vanskeleg å handtere åleine på stølen.

Vurdering

Fjellstyret er med hjemmel i fjelloven pålagt å jevnlig gjennomgå status for tilleggsjord. I tillegg fikk vi en ytterligere pålegg fra Statskog om å gå igjennom tilleggsjord spesielt i område Bergastølen på grunn av at det er søkt om ny tilleggsjord til oppdyrking i dette området.

Tilleggsjord med festenummer 540 som er utvist til 26/13 har ikke vært i bruk i sammenheng med drift av garden på mer enn 5 år. Med den bakgrunn er tilleggsjorda falt i det fri jf § 22 i Fjelloven, og Fjellstyret gjorde vedtak om dette i sak 11/2023.

Klagen begrunnes med at fjellstyret ikke har gitt god nok informasjon i forkant av avgjørelsen om frilegging. I tillegg legger Bolstad vekt på at det har vært lagt ned et omfattende arbeid for å gjøre arealet om til dyrkingsjord, at driftsgrunnlaget blir redusert og at neste generasjon ønsker å ta over innen kort tid.

Bolstad kommer med forståelige argument i brev om klage på vedtak, men lovverket er tydelig på at retten til utvist tilleggsjord faller bort etter 5 år når den ikke er i bruk ut ifra egen gård. Etter saksbehandlers syn har det derfor ikke kommet inn nye moment som har betydning for utfallet av saken, og det er derfor ingen grunner til at fjellstyret skal gjøre om sitt vedtak i sak 11/2023.

Dersom det skal være mulig for en rettighetshaver å ta opp drift på tilleggsjord eller stølsjorde etter at en prosess/sak om frifall er startet opp blir behandlingen av saker etter fjellovens § 22 redusert til kun å gjelde frivillige frifallssaker. Det er et viktig prinsipp at slike saker behandles likt, og derfor bør fjellstyret være konsekvente i saker som dette.

Dersom fjellstyret opprettholder sitt vedtak, skal saken sendes Landbruksdirektoratet som klagesak.

Forslag til vedtak

Fjellstyret ser ikke at det er kommet inn nye momenter som har betydning for saken. Fjellstyret opprettholder sitt vedtak i sak 11/2023.

Alle saksdokumenter oversendes Landbruksdirektoratet som klagesak. Sakspapirer sendes via Statskog SF jf departementets kommentar til § 26 i seterforskriften om saksbehandling.

Vedtak

Fjellstyret ser ikke at det er kommet inn nye momenter som har betydning for saken. Fjellstyret opprettholder sitt vedtak i sak 11/2023.

Alle saksdokumenter oversendes Landbruksdirektoratet som klagesak. Sakspapirer sendes via Statskog SF jf departementets kommentar til § 26 i seterforskriften om saksbehandling.

Enstemmig.

Vedtaket kan iflg. § 28 i forvaltningsloven, påklages. En eventuell klage skal være skriftlig og sendes Øystre Slidre fjellstyre innen 3 uker fra mottak av dette vedtak. Parter har rett til innsyn i sakens dokumenter jfr. Forvaltningsloven §§ 18 og 19.